

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการของศูนย์บริการการศึกษา
นอกโรงเรียนอำเภอและกิ่งอำเภอในจังหวัดหนองคายครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับหัวข้อ
ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการสร้างแบบสอบถาม
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

Rajabhat Mahasarakham University

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำแผน ปฏิบัติตามแผนและประเมินผลตามแผนปฏิบัติการของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอและกิ่งอำเภอ ในจังหวัดหนองคาย ปีงบประมาณ 2545 รวม 16 แห่ง จำนวน 305 คน ประกอบด้วย

- 1) ผู้บริหารศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอและกิ่งอำเภอ ในจังหวัดหนองคาย จำนวน 16 คน
- 2) ผู้ปฏิบัติงานศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอและกิ่งอำเภอ ในจังหวัดหนองคาย จำนวน 290 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานแผนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอและกิ่งอำเภอ ในจังหวัดหนองคายที่ปฏิบัติงานในปีงบประมาณ 2545 จำนวน 180 คน ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสุ่มตัวอย่างสำเร็จรูปของเครซี่ และมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด. 2543: 40) ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

- 1) ผู้บริหารศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอและกิ่งอำเภอ ในจังหวัดหนองคาย จำนวน 15 คน
- 2) ผู้ปฏิบัติงานของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอและกิ่งอำเภอ ในจังหวัดหนองคาย จำนวน 165 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยดัดแปลงมาจากวิทยานิพนธ์ของ วิมล ศรีสุวะ. (2541 : 112-125) ซึ่งทำวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงบประมาณรัฐของแผนกศึกษาประจำแขวง/กำแพงนครแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว แบบสอบถามมี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งจะถามเกี่ยวกับหน้าที่ที่ปฏิบัติ และประสบการณ์ในการทำงาน แบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert) เกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอและกิ่งอำเภอในจังหวัดหนองคาย โดยกำหนดไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด แยกเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านการวางแผนปฏิบัติการ
2. ด้านการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการ
3. ด้านการประเมินผลตามแผนปฏิบัติการ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามแผนอย่างอิสระ ในแต่ละด้าน ทั้ง 3 ด้าน คือ

1. ด้านการวางแผนปฏิบัติการ
2. ด้านการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการ
3. ด้านการประเมินผลตามแผนปฏิบัติการ

3. วิธีการสร้างแบบสอบถาม

การสร้างแบบสอบถามผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดและนิยามศัพท์เฉพาะ
2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือตามแบบของ ลิเคอร์ท์ (Likert)
3. นำข้อมูลจากข้อ 1-2 มาสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคอร์ท์ (Likert Type)
4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง ความเหมาะสม และความถูกต้องของเนื้อหาเบื้องต้นและแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไข ปรับปรุงแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญการสร้างแบบสอบถามพิจารณาความถูกต้อง ความเที่ยงตรงในเนื้อหาของคำถามแต่ละข้อ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน คือ
 - 5.1 อาจารย์โชคชัย ปาณศรี ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดหนองคาย (ศษ.บ. บริหารการศึกษา)
 - 5.2 อาจารย์นิพนธ์ คำเนินผล ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอโซ่พิสัย จังหวัดหนองคาย (กศ.ม. การบริหารการศึกษา)
 - 5.3 อาจารย์พิทักษ์ ราชาหุ้ม ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย (กศ.ม. การบริหารการศึกษา)
6. การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้
 - 6.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
 - 6.2 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจสอบให้คะแนน และวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ (Item Total Correlation) ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.77-0.98
 - 6.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1970) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.99

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยยื่นคำร้องถึงบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏมหาสารคามเพื่อทำหน้าที่ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดหนองคาย
2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอความร่วมมือจากผู้บริหารศูนย์บริการการศึกษา นอกโรงเรียนอำเภอและกิ่งอำเภอตอบและนำแบบสอบถามไปให้ผู้ปฏิบัติงานตอบตามอัตรา ส่วนของแต่ละอำเภอ รวมแบบสอบถามที่ส่งไป 180 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด คัดเลือกเอาเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ได้จำนวน 152 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.44 ปรากฏตามตารางที่ 1

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่าง	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน				รวม	
	ต่ำกว่า 5 ปี		ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป		จำนวน (คน)	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ผู้บริหาร	3	1.98	12	7.90	15	9.87
ผู้ปฏิบัติงาน	97	63.81	40	26.31	137	90.13
รวม	100	65.79	52	34.21	152	100

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย มีจำนวนทั้งหมด 152 คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งมีจำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 90.13 สำหรับผู้บริหาร มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 9.87

เมื่อพิจารณาผู้บริหาร พบว่า เป็นผู้ที่มีประสบการณ์น้อย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.98 และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์มาก จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 7.90 ผู้ปฏิบัติงาน พบว่า มีทั้งหมด 137 คน จำแนกเป็นผู้ที่มีประสบการณ์น้อย จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 63.81 และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์มาก จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 26.31

เมื่อพิจารณาถึงประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 65.79 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย และส่วนน้อย ร้อยละ 34.21 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาก

5. การจัดการกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดการกระทำกับข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา จำนวน 180 ฉบับ มีความสมบูรณ์ จำนวน 152 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.44

2. จำแนกแบบสอบถามตามลักษณะของตัวแปร คือ สถานภาพ และ ประสบการณ์

3. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป Statistical Package for the Social Science for Window (SPSS for Windows)

4. นำค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาที่ได้จากการวิเคราะห์ มาเทียบกับเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 :100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายความว่า ระดับปัญหามากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายความว่า ระดับปัญหามาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายความว่า ระดับปัญหากลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายความว่า ระดับปัญหาน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายความว่า ระดับปัญหาน้อยที่สุด

4.1 วิเคราะห์ระดับปัญหาในการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการของศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอและกิ่งอำเภอในจังหวัดหนองคาย ปีงบประมาณ 2544 โดยภาพรวมและเป็นรายด้าน โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 วิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระดับปัญหาการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการของศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอและกิ่งอำเภอในจังหวัดหนองคาย ปีงบประมาณ 2544 ของผู้ที่มีสถานภาพและประสบการณ์ต่างกัน โดยภาพรวมและเป็นรายด้าน วิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way Analysis of Variance)

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลหาคุณภาพของเครื่องมือ และวิเคราะห์เพื่อทราบผลของการวิจัย ได้วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
 - 1.1 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient)
 - 1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient)
2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 2.1 ร้อยละ (Percentage)
 - 2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง โดยใช้ F-test (Two-way Analysis of Variance) กรณีที่พบความแตกต่างระหว่างสถานภาพและประสบการณ์ได้ทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffe)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University